

Józef Dąbrowski (1940-2019)

30 grudnia 2019 roku zmarł w Łodzi dr inż. Józef Dąbrowski, wybitny specjalista w dziedzinie technologii produkcji papieru, czołowy badacz dziejów papiernictwa.

Urodził się 28 listopada 1940 roku w Warszawie. Studia odbył na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej. Ukończył je w 1962 roku ze specjalnością technologia celulozy i papieru. Na macierzystej uczelni podjął pracę w charakterze asystenta, a w roku 1974 obronił pracę doktorską. W 1994 roku przeniósł się do Instytutu Celulozowo-Papierniczego w Łodzi, gdzie objął stanowisko sekretarza naukowego, prowadząc wiele prac badawczych. Odegrał m.in.

ważną rolę w powstaniu wieloletniego rządowego programu „Kwaśny papier. Ratowanie w skali masowej zagrożonych polskich zasobów bibliotecznych i archiwalnych”. Po zakończeniu pracy w ICP prowadził kursy dla pracowników przemysłu papierniczego organizowane przez Instytut Biopolimerów i Włókien Chemicznych.

Ważnym obszarem naukowej działalności dr. inż. Józefa Dąbrowskiego w II połowie lat 80. XX wieku stała się historia papiernictwa. Na ten temat napisał wiele publikacji, w tym „Rękodzieło papiernicze”, będące kompendium wiedzy o ręko-dzielniczej produkcji papieru. Współautorką książki była dr hab. Jadwiga Siniarska-Czaplicka (1913-1986), która zapoczątkowała prace nad tym dziełem.

Od 1982 roku był członkiem Komisji Historycznej Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego, przekształconego w 1992 roku w Stowarzyszenie Papierników Polskich. W latach 1992-1995 i 1998-2001 pełnił funkcję przewodniczącego tej Komisji. W jej pracach uczestniczył do 2009 roku.

W latach 90. XX wieku Józef Dąbrowski był konsultantem naukowym w Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju. Na zlecenie tej placówki opracował scenariusz wystawy stałej pt. „Historia papiernictwa światowego, polskiego i śląskiego”.

1. Józef Dąbrowski w Muzeum Techniki w Warszawie podczas otwarcia wystawy popularyzującej Muzeum Papiernictwa, 2008 r., fot. archiwum Muzeum Papiernictwa

Jej otwarcie odbyło się w 1997 roku. Pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Rady Muzealnej powołanej w 1996 roku i był członkiem Rady Muzeum Papiernictwa w latach 2005-2009.

Józef Dąbrowski był członkiem IPH (International Association of Paper Historians – Międzynarodowego Stowarzyszenia Historyków Papieru). Podczas kongresu tej organizacji w 2004 roku w Dusznikach-Zdroju, na wniosek ówczesnej dyrektor Muzeum Papiernictwa Bożeny Schweizer-Markowskiej, został wybrany prezesem IPH na kadencję 2004-2008.

W 1987 roku został wyróżniony Odznaką Honorową Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego, a w roku 1998 Odznaką Honorową Stowarzyszenia Papierników Polskich. W 2008 roku otrzymał najwyższe odznaczenie tej organizacji – tytuł Honorowego Członka. Na wniosek dyrektora Muzeum Papiernictwa Macieja Szymczyka w 2008 roku został uhonorowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaką Zasłużony dla Kultury Polskiej.

2. J. Dąbrowski podczas uroczystości 40-lecia Muzeum Papiernictwa, 2008 r., fot. A. Seredyński, archiwum Muzeum Papiernictwa

3. J. Dąbrowski w Muzeum Papiernictwa uhonorowany odznaką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego *Zasłużony dla Kultury Polskiej*, 2008 r., fot. A. Seredyński, archiwum Muzeum Papiernictwa

Bibliografia

- Józef Dąbrowski (1940-2019)*, „Przegląd Papierniczy” 2020, nr 1.
- Historia działalności Stowarzyszenia Polskich Papierników w latach 1946-2001*, pod red. K. Bączyńskiej, Łódź 2002.
- Sobucki W., *Wspomnienie: Józef Dąbrowski*, „Notes Konserwatorski” 21_2019, <https://notes.bn.org.pl/upload/pdf/30779_10_Notes_21%20Sobucki_Wspomnienie_271%E2%80%933272.pdf> [dostęp: 2.11.2021].
- Szymczyk M., Sachs R., Eysymontt R., Bałchan J., *Monografia młyna papierniczego w Dusznikach-Zdroju*, Duszniki-Zdrój 2018.
- Ulewicz A., *Pożegnanie dr. Józefa Dąbrowskiego*, Archiwum Państwowe w Olsztynie, <<https://olsztyn.ap.gov.pl/pozegnanie-dr-jozefa-dabrowskiego>> [dostęp: 2.11.2021].

Informacje przekazane przez:

- Jolantę Wiatroszak-Krysicką, redaktor „Przeglądu Papierniczego”
- Jolantę Tubuś ze Stowarzyszenia Papierników Polskich
- Bożenę Schweizer-Makowską, dyrektor Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju w latach 1984-2005